

Ontvangen van Peter van Vliet, Nootdorp.

De Rotterdamsche Droogdok-Maatschappij.

VERLIES- EN WINST-REKENING

EN

BALANS.

JAARVERSLAG OVER 1903

Tweede Boekjaar (1 Januari tot 31 December).

De Rotterdamsche Droogdok-Maatschappij.

VERLIES- EN WINST-REKENING en BALANS over 1903 (1 Januari—31 December),

aangeboden aan de Algemeene Vergadering van Aandeelhouders,
ingevolge art. 16 der Statuten.

ROTTERDAM, Mei 1904.

Aan Heeren Aandeelhouders in

DE ROTTERDAMSCHЕ DROOGDOK-MAATSCHAPPIJ.

Mijne Heeren,

Ingevolge het bepaalde bij het 2de lid van art. 16 der Statuten van DE ROTTERDAMSCHЕ DROOGDOK-MAATSCHAPPIJ, hebben wij de nevensgaande Balans en Verlies- en Winst-Rekening over het boekjaar 1903, met de daarbij behoorende bescheiden en boeken onderzocht, nadat deze bescheiden door den Heer M. W. G. Kop, lid 1ste Klasse van het Ned. Instituut van Accountants, onderling waren vergeleken en accoord bevonden. Wij adviseeren U tot goedkeuring dezer Balans en Verlies- en Winst-Rekening en bevelen U aan, om, overeenkomstig het voorstel der Directie, het winst-saldo voor afschrijving op Emissiekosten te bestemmen.

De inrichting der fabriek op het terrein op de Heyplaat en het gelijktijdig in gang houden van het bedrijf op het oude terrein, vorderde van de Directie bij voortduring een inspannenden arbeid. Wij constateeren met genoegen, dat aan die dubbele taak op beleidvolle wijze het hoofd werd geboden.

De Raad van Commissarissen van

DE ROTTERDAMSCHЕ DROOGDOK-MAATSCHAPPIJ,

PH. W. VAN DER SLEYDEN, *President.*

H. DE JONGH.

J. P. J. LUCARDIE, *gedelegeerd Commissaris.*

J. F. REBEL.

L. W. VEDER.

De Rotterdamsche

Debet.

VERLIES- EN WINST-REKENING

Aan Erfpacht	f	10,323		50
„ Werken voor gemeenschappelijke rekening met de Maatschappij „De Maas”	„	107		64
„ Rente 5 % Obligatie-leening	„	45,833		33
„ Algemeene Onkosten, voor het Saldo	„	37,994		94 ¹ / ₂
„ Emissiekosten, afschrijving	„	11,414		25
	f	105,673		66 ¹ / ₂

Activa.

BALANS

Oprichtings- en Emissiekosten	f	112,608.27		
Afschrijving	„	11,414.25		
	f	101,194		02
Kosten Obligatieleening	„	70,000		—
Kas en Kassier	„	36,370		58 ¹ / ₂
Diverse Debiteuren	„	46,791		35
Overname Maatschappij „De Maas”	„	122,679		16
„ Consortium Heyplaat	„	103,565		—
Vaartuigen	„	35,775		35
Losse gereedschappen	„	36,842		47
Gebouwen, terreinen en vaste gereedschappen	„	522,936		79
Prins Hendrikdokken No. 1 en No. 2	„	926,846		70
Magazijnvoorraad en steenkolen	„	42,323		10
Werken onderhanden	„	41,773		76
Kantoorameublement	„	165		—
Erfpacht tot 31 Augustus 1904	„	6,252		46
	f	2,093,515		74 ¹ / ₂

Bovenstaande Balans met de boeken en

De Commissarissen,

PH. W. VAN DER SLEYDEN, *President.*

H. DE JONGH.

J. P. J. LUCARDIE, *gedelegeerd Commissaris.*

J. F. REBEL.

L. W. VEDER.

ROTTERDAM

JAARVERSLAG over 1903,

Tweede Boekjaar (1 Januari—31 December),

aangeboden aan de Algemeene Vergadering van Aandeelhouders,
ingevolge Art. 17 der Statuten.

ROTTERDAM, Mei 1904.

Aan Heeren Aandeelhouders in

DE ROTTERDAMSCHÉ DROOGDOK-MAATSCHAPPIJ.

Mijne Heeren,

Gedurende het afgelopen jaar werd de bouw der verschillende voor onze Onderneming noodige inrichtingen krachtig voortgezet en nagenoeg voltooid, terwijl gelijktijdig als begin van uitoefening van het bedrijf, met de tijdelijke exploitatie van de door onze Vennootschap gekochte oude fabriek der Maatschappij „de Maas” werd voortgegaan. Het tweede Jaarverslag zal dus wederom in de eerste plaats een overzicht moeten geven van den opbouw van het etablissement onzer Vennootschap, en in de tweede plaats de resultaten moeten vermelden der tijdelijke exploitatie van bovengenoemde fabriek.

Arbeid ten behoeve van het etablissement op de Heyplaat.

De bovenbouw van het eigenlijke fabrieksgebouw werd door de Actien Gesellschaft für Brückenbau te Neuwied in den zomer van 1903 met betrekkelijk geringe overschrijding van den leveringstermijn tot onze tevredenheid voltooid.

Onmiddellijk daarop werd de Elektrische Centrale geïnstalleerd, waarvan de machines, dynamo's enz. in Augustus in werking gesteld werden, en sinds gebleken hebben aan alle eischen te voldoen.

Ook het kantoorgebouw, de ingenieurswoning en de bazenwoning werden zonder belangrijke vertraging opgeleverd. Inmiddels waren bovendien de talrijke accessoires, als elektrische loopkranen in de gebouwen, rails met stoomkraan, steigers, pontons, remmingwerken voor de dokken enz. gereed gekomen, zoodat in den nazomer het gereedmaken van terrein en gebouwen als grootendeels geëindigd beschouwd kon worden.

Gelijktijdig was de bouw der dokken regelmatig voortgezet geworden, in verband waarmede in den aanvang van het jaar eene obligatieleening ten bedrage van f 1,000,000.— geëmitteerd werd. Het kleine dok werd met slechts geringe overschrijding van den leveringstermijn, den 13 Juli zonder eenige avarij van beteekenis de dokhaven onzer Onderneming binnengesleept, en na het leggen der noodige elektrische kabels ter verbinding van dok en Elektrische Centrale werd op 18 Augustus het eerste schip door onze Maatschappij met volledig succes gedokt.

Het groote dok werd met eenige meerdere overschrijding van den leverings-termijn den 3^{den} September onze dokhaven binnengesleept. In tegenstelling met het kleine dok, had het groote dok gedurende den overtocht van Port Glasgow naar Rotterdam met zwaar weder te kampen gehad, tengevoege waarvan een zeer groot aantal klinknagels lek geworden was. De reparaties werden door onze Maatschappij zelf uitgevoerd. Bij eene eerste beproeving op 24 September bleek echter, dat het aantal lekke nagels veel belangrijker was dan oorspronkelijk vermoed werd, zoodat eerst op 30 December met volledig succes de eerste dokking kon plaats hebben.

Intusschen waren de dokken in tegenwoordigheid van tal van autoriteiten op den 3^{den} October door Z. Exc. Mr. DE MAREZ OYENS, Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid feestelijk geopend, en werd hen na bekomen machtiging van Z. K. H. den Prins der Nederlanden den naam van „Prins Hendrikdokken I en II” gegeven.

Met uitzondering van de aan force majeure te wijten avarij aan het groote

dok werden de talrijke en uitgebreide inrichtingen, behoudens de niet te vermijden kleine vertragingen, tijdig opgeleverd en de uit talrijke proeven verkregen resultaten waren in alle opzichten bevredigend, zoowel wat betreft de gebouwen als de machinerieën, dokken enz.

Uit het bovenstaande volgt, dat gedurende het afgelopen jaar het kleine dok slechts enkele maanden, het groote feitelijk in het geheel niet in werking is geweest. Sinds 1 Januari 1904 zijn echter beide dokken, zonder den minsten tegenslag, bijna voortdurend in gebruik geweest, en is hierdoor het aantal reparaties belangrijk gestegen.

Tengevolge van het eenige maanden later in dienst stellen der dokken dan verwacht werd, ondervond het vestigen van het eigenlijke bedrijf op de Heyplaat eveneens eenige vertraging, zoodat het overbrengen der bureaux naar de Heyplaat, dat naar wij hoopten, op 1 Januari 1904 zou plaats vinden, eerst ongeveer gelijktijdig met het verschijnen van dit Verslag zal plaats hebben. Intusschen is echter in de laatste maanden van 1903 en in de eerste maanden van 1904 geleidelijk de bankwerkerij en draaierij op de Heyplaat in werking gesteld, waarvoor verschillende machines aangekocht werden. Eveneens werd in dien tijd de afdeeling Scheepsbouw grootendeels overgebracht, waarvoor de noodige loodsen gebouwd werden. Binnen enkele maanden zullen ook gieterij, smederij, modelmakerij en timmermanswerkplaats op de nieuwe fabriek geïnstalleerd zijn en zal ten slotte ook de ketelmakerij overgebracht worden naar de Heyplaat.

Ofschoon het verplaatsen van dergelijke bedrijven altijd tot uitstel aanleiding kan geven in verband met den eisch, dat het bedrijf onafgebroken moet worden voortgezet, bestaat toch het vooruitzicht dat voor het einde van dit jaar de tijdelijk betrokken oude fabriek „de Maas”, met dat deel der machines enz., die als te veel verouderd beschouwd worden, geheel verlaten zal zijn en verkocht zal kunnen worden, waardoor de algemeene uitgaven percentsgewijze niet onbelangrijk zullen kunnen verminderen.

De arbeid welke ten behoeve der Scheepvaart is verricht.

Zooals boven gezegd, werd tijdens den opbouw der nieuwe inrichting, het bedrijf op beperkte schaal uitgeoefend, door middel der van de Maatschappij „de Maas”

overgenomen fabriek. De resultaten van dit bedrijf zijn weergegeven in nevenstaande Balans en Verlies- en Winstrekening.

Daaruit blijkt dat de verschillende orders, na belast te zijn geworden met een normaal aandeel in de algemeene kosten, een netto winst opgeleverd hebben van f 81,666.24^{1/2}, waarbij vermeld worden kan, dat op werken voor eigen rekening hoege-naamd geen winst uitgetrokken is geworden.

Het bedrag der algemeene kosten, waarvoor de orders belast zijn geworden, was echter niet voldoende om alle algemeene onkosten te dekken, zoodat dit hoofd sluit met een nadeelig saldo van f 37,994.94^{1/2}, hetgeen zeer verklaarbaar is, omdat het bedrijf slechts uitgeoefend werd door middel van de oude fabriek der Maatschappij „de Maas”, waarvan de capaciteit zeer beperkt is, en daarentegen de ten laste van dit bedrijf gebrachte algemeene uitgaven tevens insluiten het niet onbelangrijke deel daarvan, dat feitelijk ten laste gebracht moest worden van den bouw der uitgebreide inrichtingen van het nieuwe etablissement en de voorbereiding tot uitoefening van het bedrijf aldaar.

De winst uit de orders verkregen, vermeerderd met het winst-saldo van het vorig jaar en de gekweekte rente, stelt ons in staat daaruit het nadeelig saldo der algemeene uitgaven, de erfpacht van het terrein op de Heyplaat en de rente der obligatieleening te bekostigen, blijvende alsdan ten slotte over een voordeelig saldo van f 11,414.25, dat behoudens uwe goedkeuring bestemd zal worden tot afschrijving op Emissiekosten.

Bij de beoordeeling van dit resultaat eischt de billijkheid, dat rekening gehouden wordt met het feit dat tegenover het abnormaal hooge bedrag der algemeene uitgaven, de erfpacht van het terrein op de Heyplaat en de rente der obligatieleening na aftrek der gekweekte rente, dus onkosten ten bate van het nieuwe etablissement, nog geen baten van eenig belang gesteld konden worden, aangezien de nieuwe fabriek nog niets geproduceerd had, het groote dok nog in het geheel niet en het kleine dok slechts enkele maanden in dienst gesteld was; m. a. w. bij de beoordeeling der verkregen resultaten moet billijkheidshalve niet het in de nieuwe Onderneming gestoken maar nog

niet rendabel gemaakte kapitaal, doch uitsluitend het voor de exploitatie der oude fabriek „de Maas” benoodigde en zeer belangrijk kleinere kapitaal als basis genomen worden.

In dit verband beschouwd, meenen wij dat de in 1903 verkregen uitkomsten als bevredigend beschouwd moeten worden. Een hoopvol teeken schijnt ons het feit, dat niettegenstaande de stijging van de algemeene uitgaven in 1903, (o.a. tengevolge der Ongevallenwet) de exploitatie van de oude fabriek „de Maas” in dit jaar belangrijk gunstiger resultaten heeft opgeleverd dan in 1902. Zonder vooruit te loopen op het jaar 1904 meenen wij te mogen vermelden, dat op 1 Mei van het loopende boekjaar reeds 77 schepen met een bruto tonnenmaat van 155,997 ton, in de dokken opgenomen waren geworden en dat het in werking zijn der dokken een zeer merkbaaren invloed gehad heeft op het reparatie bedrijf.

Het bovenstaande geeft ons dus aanleiding de toekomst hoopvol tegemoet te zien.

Ten slotte meenen wij hieraan te moeten toevoegen dat, behalve wat betreft machines, ketels en vaartuigen gebouwd voor eigen rekening, gedurende den overgangstijd waarin wij verkeerden en in verband ook met de lage marktprijzen van nieuw werk, wij gemeend hebben het bedrijf in 1903 bijna uitsluitend te moeten beperken tot reparatie-arbeid.

De Directeur,

M. G. DE GELDER.

ROTTERDAM, Mei 1904.